Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Escola Anna Mogas Granollers 2024/25

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Continguts del Projecte de Convivència

1. Introducció 3
2. Justificació 3
3. Contextualització 5
Factors del centre 5
Factors de l'entorn 7
4. Diagnòstic: 8
5. Objectius Generals i específics del Projecte de Convivència: 9
Indicadors per al seguiment i l'avaluació dels objectius del Projecte de Convivència 12
Indicadors per objectius específics 12
6. Concreció de mesures 15
Valors i actituds convivencials 15
Resolució de conflictes 16
Marc organitzatiu i de gestió del centre 16
Temporalització, valoració i seguiment 17
7. Concreció de protocols: 18
Protocols específics per a la millora de la convivència 20
8. Normativa 22
9. Annex 24

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

1. Introducció

A l'Escola Maria Anna Mogas entenem l'educació com un procés integral que va més enllà de l'aprenentatge acadèmic i que promou el **creixement personal, emocional i social** de totes les persones que formen part de la comunitat educativa. Aquest enfocament, arrelat als valors franciscans que ens identifiquen, situa la **convivència positiva** com un element central per assolir un entorn educatiu inclusiu, respectuós i harmònic.

El **Projecte de Convivència (PdC)** s'alinea amb el **Projecte Educatiu de Centre (PEC)** i representa un compromís col·lectiu per fomentar valors com el **respecte, la solidaritat, la responsabilitat i la justícia social**. Aquest document estableix **els objectius, les mesures i els protocols necessaris** per garantir que tota la comunitat educativa—alumnat, professorat, famílies i altres agents externs—participi activament en la **construcció d'un clima escolar** on es promogui la pau, el diàleg i la resolució positiva dels conflictes.

La diagnosi realitzada posa de manifest la importància de **reforçar la cohesió social i la inclusió de tot l'alumnat**, potenciar la participació de les famílies i millorar la gestió dels espais comuns per afavorir una convivència harmònica. En resposta a aquestes necessitats, el PdC inclou accions concretes per enfortir **la mediació escolar, la formació en resolució de conflictes, la gestió d'espais de relació i la implicació activa de tota la comunitat educativa**.

Amb aquesta visió integral, el **Projecte de Convivència es configura com una eina essencial** per desenvolupar **competències socials i emocionals, facilitar la cohesió social i preparar l'alumnat** per contribuir a una societat més plural, justa i compromesa.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

2. Justificació

El *Projecte de Convivència* (PdC) és una eina essencial que forma part del *Projecte Educatiu de Centre* (PEC). Té com a objectiu promoure un clima escolar inclusiu, respectuós i segur, assegurant relacions basades en el respecte mutu, la corresponsabilitat i la gestió positiva dels conflictes. Aquest projecte no només estableix les mesures de promoció de la convivència, sinó que també defineix mecanismes per a la prevenció i resolució pacífica de situacions de conflicte, incloent-hi la mediació escolar i altres iniciatives educatives adaptades a les necessitats del centre.

El nostre PdC recull les accions que capaciten tant l'alumnat com la resta de la comunitat escolar per conviure en harmonia i gestionar els conflictes de manera positiva. Així mateix, incorpora actuacions específiques per abordar conductes que puguin pertorbar greument la convivència. L'objectiu principal és contribuir al màxim desenvolupament personal, acadèmic i social del nostre alumnat, a través d'accions centrades en l'aula, el centre i l'entorn, promovent la transferència de valors, actituds i hàbits relacionals.

Aquest projecte està alineat amb el marc normatiu vigent, que estableix l'obligatorietat de la seva elaboració i implementació.

Normativa de referència:

El *Projecte de Convivència* de la nostra escola s'emmarca en el compliment de la normativa vigent, assegurant que les accions i protocols desenvolupats s'alineïn amb els drets i deures de tota la comunitat educativa. Les principals referències normatives són les següents:

Llei d'Educació de Catalunya (LEC):

- Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, que estableix el marc legal per garantir el dret a una educació de qualitat i en convivència a tots els centres educatius de Catalunya.

Decret de Drets i Deures de l'Alumnat i de la Comunitat Educativa:

- Decret 102/2010, de 3 d'agost, que regula els drets i deures de l'alumnat, així com les normes de convivència i el procediment sancionador en l'àmbit escolar.

Resolució EDU/1753/2020, de 16 de juliol:

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

- Modifica la Resolució ENS/585/2017 i detalla els criteris per a l'elaboració i aplicació del Projecte de Convivència als centres educatius.

Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència:

- Marc legal per garantir la protecció dels infants i adolescents, especialment en situacions de risc o conflicte, que inclou el seu dret a ser escoltats i protegits en l'àmbit educatiu.

Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant situacions de violència escolar:

- Guia oficial elaborada pel Departament d'Educació per establir els passos a seguir en casos de violència en l'àmbit educatiu.

Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC):

- Document intern que recull les normes específiques del centre per garantir la convivència, l'ordre i el respecte mutu dins de la comunitat educativa.

Altres referències normatives rellevants:

- Directiva Europea 2000/78/CE sobre igualtat de tracte en l'ocupació i la formació.
- Llei 19/2020, d'igualtat de tracte i no discriminació, que també incideix en l'àmbit educatiu.
- Protocols oficials per a la prevenció de l'absentisme i el tractament de casos de maltractament infantil.

El *Projecte de Convivència* s'assenta sobre un marc normatiu sòlid que garanteix que totes les actuacions es desenvolupin amb rigor i en sintonia amb els principis legals i educatius que regeixen el sistema escolar català. Aquesta base ens permet presentar-lo com una eina essencial per fomentar una comunitat educativa cohesionada, on el respecte, la inclusió i el creixement personal de tots els seus membres siguin els pilars fonamentals.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

3. Contextualització

L'Escola Maria Anna Mogas és una escola cristiana i franciscana situada al nord de la ciutat de Granollers, que forma part de la **Fundació Educativa Franciscanes Anna Mogas**, amb 24 escoles arreu de l'Estat espanyol. Amb dues línies concertades des d'I3 fins a 4t d'ESO, la comunitat educativa està formada per **700 alumnes, 45 docents i 7 membres del personal d'administració i serveis (PAS)**.

Ens definim com una **comunitat educativa cohesionada**, on la col·laboració i la corresponsabilitat són els pilars fonamentals per assolir una **formació integral de l'alumnat**. La nostra missió educativa es fonamenta en l'*acció educativa integral en fidelitat a l'estil franciscà de Maria Anna Mogas*, promovent valors com **la fraternitat, el respecte, la solidaritat, l'austeritat, la pau i l'alegria**.

La ubicació de la nostra escola destaca per la seva **diversitat cultural i dinamisme social**. El barri on es troba el centre reflecteix aquesta diversitat, amb un alumnat provinent de diferents contextos culturals i socioeconòmics, fet que enriqueix la convivència, però també presenta **desafiaments relacionats amb la inclusió i la cohesió social**.

Les famílies tenen un paper essencial com a **primeres educadores**, treballant conjuntament amb l'escola per garantir una educació integral basada en valors compartits. No obstant això, la diagnosi revela que la **implicació de les famílies en la vida del centre és limitada**, amb una **Associació de Famílies d'Alumnes (AFA) reduïda** i una participació baixa en les activitats organitzades. Aquesta realitat fa necessari **reforçar la comunicació i crear nous espais de diàleg**, facilitant la seva implicació en el projecte educatiu del centre.

Aquest compromís amb una **educació inclusiva i cohesionadora** es tradueix en un enfocament integral de la convivència, que no només forma part de la **dinàmica quotidiana del centre**, sinó que també es concreta en **projectes i iniciatives específiques** que impliquen tota la comunitat educativa i el seu entorn.

El nostre **Projecte de Convivència** s'alinea amb el **Projecte Educatiu del Centre (PEC)** i el seu caràcter franciscà, posant l'accent en el foment de **la convivència positiva i la cohesió social** mitjançant un abordatge integral i coherent. La contextualització d'aquest projecte combina de manera equilibrada **els factors interns del centre i els factors externs de l'entorn**, que incideixen directament en **les relacions interpersonals i el clima escolar**. Aquesta doble dimensió implica tota la comunitat educativa i estableix **vincles sòlids amb l'entorn**, consolidant un **clima escolar inclusiu, harmònic i compromès amb els valors d'una societat més justa**.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Factors del centre.

Participació en programes i projectes relacionats amb la convivència

- Implementació del **Programa de Prevenció del Bullying en l'Àmbit Escolar** de la Fundació del Barça, centrat en la prevenció de l'assetjament escolar mitjançant activitats esportives i lúdiques.
- Desenvolupament d'iniciatives pròpies com el **Projecte d'alumnes mediadors**, que actua a ESO i cicle superior de primària, i el **Programa ANAMO**, que reforça la cohesió i la gestió positiva de conflictes des d'un enfocament restauratiu.

Organització de centre.

- Presència d'un equip COCOBE (Comissió de Convivència) que coordina les accions de convivència, difon protocols de prevenció i intervenció, i ofereix formació al claustre.
- Un servei de mediació escolar actiu amb mediadors formats per gestionar conflictes de manera constructiva.

Línia metodològica de centre.

- Enfocament innovador amb **treball per projectes**, activitats internivell (com apadrinaments i racons cooperatius) i integració transversal de valors al currículum.
- Assignatures específiques d'**Educació en valors i emocions** i **Competència Social i Emocional**, que proporcionen eines per a la gestió emocional i la resolució pacífica de conflictes.

Formació del professorat.

- Formació continuada en mediació escolar, cultura restaurativa i prevenció d'assetjament, a més del coneixement i aplicació dels protocols oficials en casos de risc.

Anàlisi de la conflictivitat.

- Ús sistemàtic del **sociograma CESC** per avaluar dinàmiques grupals i detectar possibles conflictes.
- Seguiment proper de les dinàmiques individuals i grupals a través del **Projecte d'Acció Tutorial**, que implica tant alumnes com famílies en la recerca de solucions.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Factors de l'entorn

Coordinació amb projectes socioeducatius

- Col·laboració amb el **Pla d'Infància i Adolescència de Granollers (2018-2024)** i el **Pla Local de Joventut (2019-2022)** per fomentar la cohesió social i la participació juvenil.

Participació en xarxes locals de convivència.

- Formació part de **L'Arrel - Fòrum de les Adolescències**, un projecte impulsat per l'Ajuntament de Granollers que fomenta el lideratge i la participació activa dels adolescents en la construcció de la ciutadania.

Anàlisi de riscos.

- Revisió periòdica dels protocols de prevenció i actuació en situacions de risc, com assetjament o violències, assegurant la seva aplicació efectiva gràcies a la formació i suport continu del claustre.

Altres factors de l'entorn.

- Participació en projectes intercentres de mediació i formació conjunta amb altres escoles de Granollers, que reforcen el treball en xarxa per una convivència positiva.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

4. Diagnòstic:

Per garantir un Projecte de Convivència ajustat a la realitat del centre, s'ha realitzat un procés de diagnosi basat en diverses fonts d'informació:

- Enquestes i entrevistes dirigides a alumnat, professorat, famílies i personal d'administració i serveis (PAS).
- Observacions directes de la dinàmica de convivència en els diferents espais del centre.
- Anàlisi de casos de conflictes i incidències gestionats en els darrers cursos acadèmics.

Aquesta diagnosi ha permès identificar fortaleses del centre pel que fa a la convivència i també àmbits de millora que es consideren prioritaris per als cursos vinents.

Fortaleses detectades

L'anàlisi de la informació recollida mostra que el centre disposa d'una base sòlida per fomentar una convivència positiva. Les principals fortaleses són:

Relacions interpersonals positives:

- Bona relació entre professorat (valorada amb 3 o 4 punts sobre 4 en el 80% de les respostes).
- Comunicació fluida i coordinació entre docents, PAS i equip directiu.
- Clima col·laboratiu entre el professorat i bones relacions amb les famílies.

Clima de convivència a les aules:

- L'alumnat i el professorat valoren positivament l'ambient de treball a classe.
- Les tutories inclouen espais per treballar aspectes de convivència i emocions.

Existència de normes i protocols clars:

- El centre disposa de protocols d'actuació per gestionar conflictes i situacions de risc.
- Els mecanismes disciplinaris són percebuts com a justos i proporcionats.

Recursos i espais adequats:

- Les instal·lacions del centre estan en bon estat i es treballa en la millora contínua.
- El centre participa en projectes externs relacionats amb la convivència i la mediació.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Punts de millora detectats

Tot i aquestes fortaleses, la diagnosi revela àmbits en què cal intensificar esforços per millorar la convivència:

Relacions entre l'alumnat i cohesió grupal

- Un 16,5% de les famílies i un 5,6% del professorat perceben problemes de relació entre alguns col·lectius d'alumnes.
- Es detecten casos d'aïllament i baixa participació en alguns grups classe.
- Necessitat de fomentar activitats que reforcin la inclusió i la cohesió social.
- Presència de possible assetjament i conductes incíviques
- Alguns alumnes i famílies reporten situacions puntuals d'assetjament escolar o falta de respecte.
- Necessitat d'augmentar la visibilitat del servei de mediació escolar.

Participació de les famílies

- Només un 19% de les famílies participen activament en les activitats del centre.
- Es requereixen més espais de diàleg i implicació per enfortir la col·laboració amb l'escola.

Espais comuns i temps de lleure

- El pati de secundària és insuficient i caldria una reorganització dels espais.
- La supervisió als passadissos i zones de descans és millorable en alguns moments del dia.

Conclusions i línies d'actuació

D'acord amb la diagnosi realitzada, el Projecte de Convivència prioritzarà accions per:

- Millorar la cohesió social entre l'alumnat, promovent activitats de tutoria entre iguals i dinàmiques de grup.
- Reforçar la prevenció i gestió de l'assetjament, amb formació en mediació i un major suport a les víctimes.
- Fomentar la participació de les famílies, amb més espais de comunicació i diàleg.
- Revisar l'ús dels espais comuns, especialment el pati de secundària i les zones de descans.

Aquestes línies d'actuació es concretaran en els següents apartats del document, mitjançant mesures específiques i protocols d'intervenció.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

5. Objectius Generals i específics del Projecte de Convivència:

El Projecte de convivència ha de reflectir les accions que el centre educatiu desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat escolar per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes. (Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, 2021, 4)

Els objectius del Projecte de convivència tenen el seu marc de referència en l'ideari de la nostra fundació educativa i en la voluntat de la nostra comunitat escolar de cultivar tots els recursos personals dels alumnes per ajudar-los a esdevenir "persones que busquen la seva felicitat i creixen en la seva dimensió humana, física, intel·lectual, social i espiritual, compromeses amb la construcció d'un món millor i més sostenible".

Seguint aquestes premisses, els objectius generals del nostre Projecte de Convivència són:

1. **Fomentar un entorn de convivència positiu i inclusiu**, basat en el respecte mutu, el diàleg i la col·laboració, garantint un clima escolar òptim per a l'aprenentatge i el desenvolupament personal.
2. **Potenciar la implicació de tota la comunitat educativa (alumnat, famílies, professorat i PAS)** en la promoció d'una convivència respectuosa, afavorint actituds de responsabilitat i gestió compartida dels conflictes.
3. **Millorar la cohesió social i la inclusió de tot l'alumnat**, atenent especialment les relacions entre iguals per evitar situacions d'aïllament i discriminació.
4. **Reforçar els mecanismes de detecció i gestió de conflictes**, posant especial atenció a la prevenció de l'assetjament i altres conductes disruptives, promovent la justícia restaurativa i la mediació.
5. **Impulsar la participació de les famílies** en la vida escolar i en la construcció d'un clima de convivència basat en el respecte i la corresponsabilitat.
6. **Adequar els espais comuns per afavorir una convivència harmònica**, garantint un ús adequat dels diferents entorns de l'escola (aules, patis, menjador, passadissos, etc.).

A la nostra escola, aquests objectius generals es concreten en els següents objectius específics.

1. **Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar**

Per garantir una convivència positiva i inclusiva, es promou la sensibilització de tota la comunitat educativa sobre la importància d'elaborar i implementar un Projecte de

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Convivència que compti amb la implicació activa i el compromís compartit de tots els agents educatius.

En aquest sentit, es prioritza la realització d'una diagnosi participativa periòdica per analitzar l'estat de la convivència al centre, identificant fortaleses i àrees de millora amb la col·laboració de l'alumnat, el personal docent, el PAS i les famílies.

Paral·lelament, s'incrementa l'oferta de formació específica per a la comunitat escolar amb l'objectiu de reforçar les competències en matèria de convivència, resolució de conflictes i construcció d'un clima escolar respectuós i inclusiu.

2. **Millorar la cohesió social i la inclusió de tot l'alumnat**

Aquest objectiu es concreta en diverses accions per potenciar les relacions saludables entre iguals, fomentant la inclusió i la cohesió de tots els grups classe.

En primer lloc, es reforcen les activitats de tutoria entre iguals i apadrinament, promovent la interacció positiva entre alumnes de diferents edats i afavorint la seva integració dins el centre. També s'impulsen dinàmiques de cohesió grupal per detectar i reduir situacions d'aïllament.

A més, es treballa per fomentar la sensibilització sobre la diversitat (cultural, funcional, d'identitat de gènere, etc.) mitjançant activitats transversals en el currículum i el Pla d'Acció Tutorial.

Aquestes accions busquen garantir que cap alumne quedi exclòs i que el centre sigui un espai de respecte i convivència positiva.

3. **Reforçar la gestió de conflictes i la mediació escolar**

Aquest objectiu es concreta en accions que sensibilitzen la comunitat escolar sobre la importància del diàleg i la justícia restaurativa com a eines fonamentals per a la gestió de conflictes.

Es promou l'ús actiu del servei de mediació escolar, millorant-ne la visibilitat i la formació dels alumnes mediadors. També es consoliden els cercles restauratius com a estratègia per resoldre desacords de manera constructiva i afavorir un clima de confiança i corresponsabilitat.

A més, es potencia la formació del professorat i l'alumnat en gestió positiva dels conflictes i en estratègies de resolució pacífica.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Aquestes accions contribueixen a prevenir situacions d'assetjament, reduir tensions a l'aula i consolidar una convivència més harmònica.

4. **Potenciar la participació activa de les famílies en la vida escolar**

Per afavorir una relació més estreta entre escola i famílies, es treballa en la creació d'espais de trobada i diàleg on les famílies puguin participar activament en la vida del centre.

S'implementen accions per millorar la comunicació escola-família, facilitant canals accessibles i fomentant la seva participació en la presa de decisions.

També es potencien xerrades i formacions per a les famílies en temes relacionats amb la convivència, la gestió emocional i la resolució de conflictes.

Aquest conjunt de mesures busca consolidar un model de treball compartit entre escola i famílies, afavorint un entorn més cohesionat i col·laboratiu.

5. **Millorar els espais comuns per afavorir una convivència harmònica**

Aquest objectiu es concreta en accions dirigides a optimitzar l'ús dels espais del centre per garantir que responguin a les necessitats de convivència i benestar de l'alumnat.

En primer lloc, es treballa per reorganitzar el pati de secundària, diferenciant zones segons les necessitats dels diferents grups d'edat i tipus d'activitats. També es revisa la supervisió en els passadissos i espais comuns per assegurar un entorn més ordenat i segur.

A més, es fomenta la participació de l'alumnat en la gestió i manteniment dels espais, promovent la seva implicació en la cura del centre i el respecte per les instal·lacions.

Aquest conjunt d'accions contribueix a millorar la convivència en els espais de lleure i a reduir situacions de conflicte derivades de la manca d'organització o supervisió.

El desenvolupament dels objectius específics presentats en aquest pla respon directament als objectius generals inicials: fomentar un clima de convivència positiu, basat en el respecte, el diàleg i la col·laboració, i potenciar la corresponsabilitat de tota la comunitat escolar en la construcció d'un entorn educatiu inclusiu i harmònic. Cada acció descrita s'alinea amb l'ideari de l'escola, que promou el creixement integral de l'alumnat en les seves dimensions humana, física, intel·lectual, social i espiritual. Així, es busca no només capacitar l'alumnat per gestionar els conflictes i relacionar-se positivament amb els altres, sinó també

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

educar-lo en valors universals com la pau, la solidaritat, el respecte per la diversitat i la sostenibilitat. Aquest pla, per tant, es configura com una eina essencial per construir una comunitat educativa compromesa amb la formació de persones felices, responsables i preparades per contribuir en la creació d'un món millor.

Indicadors per al seguiment i l'avaluació dels objectius del Projecte de Convivència

Els indicadors d'avaluació constitueixen una eina clau per analitzar el grau d'assoliment dels objectius específics del Projecte de Convivència de l'Escola Anna Mogas. Aquests indicadors, formulats de manera clara, mesurable i verificable, permeten fer un seguiment continuat de les accions desenvolupades i garantir la coherència amb els objectius generals del projecte. Alhora, faciliten la identificació de punts forts i aspectes de millora, promovent una millora contínua en el clima escolar i en la implicació de tota la comunitat educativa.

En aquest sentit, els indicadors cobreixen aspectes com la participació de la comunitat educativa, el desenvolupament socioemocional de l'alumnat, el respecte per la diversitat, la gestió positiva dels conflictes i la promoció d'una cultura de pau i no-violència. Gràcies a ells, el centre pot garantir que les accions implementades tenen un impacte significatiu i alineat amb l'ideari del centre, basat en el respecte, l'equitat i el diàleg.

Indicadors per objectius específics

1. **Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar**

Indicador 1.1.1: Percentatge de sectors de la comunitat escolar que participen en la diagnosi participativa sobre la convivència.
Indicador 1.1.2: Nombre d'accions formatives específiques en convivència i gestió de conflictes ofertes a la comunitat educativa.
Indicador 1.1.3: Percentatge de participants en les accions formatives per sectors (alumnat, famílies, personal docent i PAS).
Indicador 1.1.4: Nombre de reunions anuals de la Comissió de Convivència i grau d'assistència dels membres.
Indicador 1.1.5: Nombre d'iniciatives impulsades per l'alumnat en relació amb la convivència (ex. propostes en assemblees, activitats de sensibilització).

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

2. Millorar la cohesió social i la inclusió de tot l'alumnat

Indicador 2.1.1: Nombre d'accions incloses al currículum i al Pla d'Acció Tutorial dedicades a desenvolupar competències socioemocionals.
Indicador 2.1.2: Percentatge d'alumnes que participen en cercles de diàleg i activitats de mediació.
Indicador 2.1.3: Nombre d'experiències de Servei Comunitari realitzades per l'alumnat i percentatge d'alumnes implicats.
Indicador 2.1.4: Percentatge de grups d'aula que han participat en l'elaboració de normes a través de dinàmiques de diàleg i representació.
Indicador 2.1.5: Percentatge d'alumnat que es percep integrat al seu grup classe (segons enquestes de satisfacció).
Indicador 2.1.6: Existència i ús de recursos de suport a la inclusió (grups d'acollida, referents de convivència, projectes d'integració).

3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits

Indicador 3.1.1: Existència de protocols d'acollida específics per a alumnat, famílies, professorat i PAS.
Indicador 3.1.2: Nombre d'activitats interetapes o intergrupals orientades a la integració i cohesió.
Indicador 3.1.3: Percentatge d'alumnat nouvingut i famílies que expressen satisfacció amb el procés d'acollida (enquestes).
Indicador 3.1.4: Nombre d'accions de sensibilització sobre diversitat cultural, lingüística o funcional realitzades al centre.
Indicador 3.1.5: Nombre de formacions per al professorat i alumnat sobre diversitat i equitat.
Indicador 3.1.6: Nombre d'alumnes amb necessitats educatives especials que participen en activitats inclusives.

4. Reforçar la gestió de conflictes i la mediació escolar

Indicador 4.1.1: Nombre d'alumnes formats en mediació i percentatge d'alumnes mediadors actius.
Indicador 4.1.2: Nombre de conflictes gestionats a través del servei de mediació i percentatge resolt de manera satisfactòria.
Indicador 4.1.3: Nombre de tallers o activitats de sensibilització sobre el valor del diàleg i la

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

resolució pacífica de conflictes.
Indicador 4.1.4: Percentatge d'alumnes i professorat que coneixen el servei de mediació i el fan servir quan ho necessiten (segons enquestes).

5. Millorar els espais comuns per afavorir una convivència harmònica

Indicador 5.1.1: Nombre de projectes o iniciatives relacionades amb la cultura de la pau implementades al centre.
Indicador 5.1.2: Percentatge de famílies, alumnat i personal que coneixen i utilitzen els canals de comunicació establerts pel centre.
Indicador 5.1.3: Nombre d'espais de participació per a la comunitat escolar orientats a la presa de decisions compartides.
Indicador 5.1.4: Percentatge d'alumnes, famílies i personal que consideren adequat el clima de convivència al centre (enquestes).
Indicador 5.1.5: Percentatge d'alumnes que consideren que el pati de secundària i altres espais comuns estan ben organitzats i afavoreixen la convivència.
Indicador 5.1.6: Nombre d'incidències reportades relacionades amb l'ús inadequat dels espais comuns.

Els indicadors revisats permetran un seguiment més precís i detallat de les accions implementades en el Projecte de Convivència. Aquests indicadors no només avaluen la participació de la comunitat educativa, sinó també la inclusió de l'alumnat, la gestió de conflictes, la cultura del diàleg i la millora dels espais comuns.

D'aquesta manera, es garanteix que el centre pugui actuar amb dades objectives i estratègies d'intervenció ajustades a les necessitats reals.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

1. Concreció de mesures

El **Projecte de Convivència (PdC)** està estretament vinculat amb la **Programació General Anual (PGA)** del centre, ja que aquesta última tradueix els **objectius estratègics del PdC en accions concretes** i temporitzades per a un curs acadèmic. En el cas de la nostra escola, el PdC s'integra de manera destacada dins **l'objectiu 2 de la PGA: millorar la cohesió social**.

Aquest enfocament assegura que les accions proposades en el PdC no només contribueixin a **construir un clima de convivència positiu i inclusiu**, sinó que també **promoguin la corresponsabilitat** de tota la comunitat educativa, alineant-les amb els **valors franciscans de la fundació**.

El **Projecte de Convivència es concreta en un conjunt de mesures** preventives, de detecció i d'intervenció que s'articulen en tres nivells d'actuació: **Valors i actituds convivencials, Resolució de conflictes i Marc organitzatiu i de gestió del centre.**

Aquestes mesures s'integren **en tres àmbits clau**: el centre, l'aula i l'entorn.

Valors i actituds convivencials

Les mesures preventives orientades a desenvolupar actituds i valors socials i ciutadans busquen fer l'alumnat competent en la seva relació amb **si mateix, amb els altres i amb el món**.

Àmbit del centre

- **Treballar el lema anual de la Fundació** ("Celebra la vida") per promoure valors com el **respecte, la solidaritat i la responsabilitat** a través d'activitats transversals.
- **Organitzar jornades de convivència** amb activitats interculturals i solidàries, implicant tota la comunitat educativa.
- **Fomentar la implicació de les famílies** en les activitats escolars per reforçar la connexió escola-llar.

Àmbit de l'aula

- **Incorporar sessions d'educació emocional** i en valors dins d'assignatures com **Educació en valors i emocions i Competència Social i Emocional**.
- **Fomentar la participació de l'alumnat en l'elaboració de normes d'aula**, promovent la corresponsabilitat i la cohesió grupal.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Àmbit de l'entorn

- **Participar en projectes comunitaris**, com el **Servei Comunitari** i altres iniciatives solidàries, per connectar els valors de convivència amb l'entorn.
- **Organitzar activitats esportives i lúdiques amb un enfocament inclusiu**, reforçant la cohesió i el respecte per la diversitat.

Resolució de conflictes

Aquest apartat estableix mesures i protocols que faciliten una **gestió positiva i educativa dels conflictes**, assegurant l'aplicació coherent de les **Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC)**.

Àmbit del centre

- **Difondre les NOFC** a tota la comunitat educativa, organitzant sessions informatives per docents, famílies i alumnes, assegurant que es comprenguin i apliquin adequadament.
- **Ampliar el projecte de mediació escolar**, amb **formació continuada per als mediadors** i major visibilitat del servei com a eina per resoldre conflictes de manera constructiva.

Àmbit de l'aula

- **Introduir cercles restauratius** i dinàmiques de reflexió en casos de conflicte per fomentar la reparació i la restauració de les relacions.
- **Treballar la gestió positiva dels conflictes** en assignatures i tutories a través de tècniques com **joc de rol i simulacions**.

Àmbit de l'entorn

- **Participar en trobades intercentres de mediació i convivència**, col·laborant amb altres escoles de Granollers per compartir experiències i bones pràctiques.
- **Col·laborar amb serveis municipals o entitats especialitzades en mediació** per reforçar el suport extern i l'eficàcia en la resolució de situacions complexes.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Marc organitzatiu i de gestió del centre

Aquest nivell assegura la implementació efectiva del projecte mitjançant l'**organització, la gestió i la sistematització de les accions proposades**.

Àmbit del centre

- **Revisar i actualitzar anualment el Projecte de Convivència dins la PGA**, implicant tota la comunitat educativa en el procés.
- **Consolidar el paper de l'equip COCOBE** com a responsable de la coordinació i seguiment de les accions relacionades amb la convivència.

Àmbit de l'aula

- **Reforçar el Projecte d'Acció Tutorial** com a eina clau per detectar necessitats individuals i grupals, promovent una comunicació fluida amb les famílies.
- **Ampliar les hores de tutoria** per abordar aspectes de cohesió grupal i convivència amb més profunditat.

Àmbit de l'entorn

- **Establir vincles sòlids amb les famílies** a través de reunions periòdiques, activitats participatives i espais de col·laboració en la vida del centre.
- **Col·laborar amb l'Ajuntament de Granollers** en iniciatives com el Pla d'Infància i Adolescència i el Fòrum de les Adolescències, reforçant l'alineació amb les polítiques locals de convivència.

Temporalització, valoració i seguiment

Aquestes mesures s'aplicaran de manera sistemàtica al llarg del curs escolar, segons la temporalització recollida en la PGA. L'equip directiu i l'equip COCOBE lideraran el seguiment i l'avaluació de les accions, assegurant que es revisin periòdicament i s'ajustin segons les necessitats detectades.

La permeabilitat entre els àmbits d'actuació (centre, aula i entorn) és fonamental per assegurar que els valors i actituds treballats en el Projecte de Convivència es reflecteixin en totes les activitats i relacions de la comunitat educativa.

La PGA actua com a vehicle per donar continuïtat a aquestes mesures, temporalitzant-les i garantint-ne l'avaluació i seguiment.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

2. Concreció de protocols:

El nostre *Projecte de Convivència* incorpora els protocols de prevenció, detecció i intervenció del Departament d'Educació, adaptats a la realitat de la nostra escola per tal de donar resposta a les necessitats detectades en el diagnòstic de convivència. Aquests protocols són eines clau per garantir un clima escolar segur i respectuós, que protegeixi els drets dels infants i adolescents davant qualsevol mena de violència.

Els protocols es basen en els següents principis:

- Bon tracte com a indicador de protecció: La convivència es fonamenta en relacions de respecte i cura mútua.
- Rapidesa en l'actuació: La detecció precoç i una intervenció immediata són fonamentals per reduir l'impacte de qualsevol situació de risc.
- Normes clares per a tothom: Tots els membres de la comunitat educativa han de conèixer i aplicar els protocols de manera coherent.
- Centres com espais de seguretat: Les escoles han de ser entorns lliures de violències, on prevalgui la confiança i el respecte.

Prevenció

El centre desenvolupa mesures preventives per identificar i reduir possibles situacions de risc:

- Difusió de protocols: Els protocols es presenten al claustre, a l'alumnat i a les famílies. S'inclouen en el web del centre per garantir-ne l'accessibilitat.
- Formació del personal docent: Els membres del claustre reben formació periòdica sobre prevenció i actuació davant casos de violència, incloent-hi situacions d'assetjament escolar, violència masclista, autolesions i altres formes de violència.
- Promoció del bon tracte: A través del Projecte d'Acció Tutorial i el treball de la competència social i emocional, es treballa l'educació en valors, la gestió emocional i la resolució positiva de conflictes.

Detecció

La detecció de situacions de conflicte o violència segueix un procés estructurat:

- Observació directa: El personal docent, el PAS i l'equip de tutoria estan formats per identificar indicadors de risc, com canvis en el comportament o relacions tòxiques.
- Eines sistemàtiques: Es fa ús del sociograma CESC i altres instruments per analitzar dinàmiques grupals i detectar situacions d'assetjament o exclusió.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

- Canals de comunicació: L'alumnat i les famílies disposen de canals segurs per reportar possibles situacions de risc, com tutories o l'equip COCOBE.

Intervenció

Quan es detecta una situació de risc, el centre actua seguint els passos establerts:

- Activació del protocol adequat: En funció del cas (violència, absentisme…), es posa en marxa el protocol corresponent.
- Informació a les famílies: l'equip directiu es posa en contacte amb les famílies de l'alumnat afectat per tal d'informar-los de l'obertura del protocol.
- Coordinació amb la USAV (Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència): Quan la situació ho requereix, es notifica i es coordina amb la USAV per rebre suport especialitzat.
- Derivació i suport: Si cal, es deriva el cas als serveis externs competents (EAP, serveis socials, salut mental, etc.).

Seguiment i acompanyament

El centre garanteix el seguiment i la supervisió de cada cas:

- Acompanyament personalitzat: Totes les persones implicades en el cas reben suport emocional i educatiu per reparar les relacions.
- Comissió de seguiment i valoració: formada per l'equip d'orientació, tutors, cap d'estudis i COCOBE, en col·laboració amb la direcció, supervisa l'evolució dels casos i revisa les accions dutes a terme.
- Avaluació periòdica: Es revisen els casos i els protocols amb el claustre per ajustar les actuacions i detectar possibles millores.

Protocols específics per a la millora de la convivència

Protocol d'actuació davant de qualsevol mena de violència en l'àmbit educatiu

Estableix mecanismes per prevenir, identificar i intervenir en situacions de violència dins de la comunitat educativa, prioritzant la protecció de les víctimes i la restauració del clima escolar.

Procediment d'intervenció en cas de faltes greument perjudicials per a la convivència

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Defineix els passos a seguir davant conductes que pertorbin greument la convivència, amb un enfocament restauratiu i mesures de seguiment per garantir la resolució efectiva dels conflictes.

Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal

Ofereix orientacions específiques per gestionar conflictes o infraccions penals comeses per menors de 14 anys, assegurant una actuació educativa i coordinada amb els serveis d'atenció a la infància.

Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

Proporciona pautes clares per identificar, notificar i gestionar situacions de maltractament o negligència, garantint la protecció de l'alumnat i la coordinació amb els serveis socials.

Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius

Estableix mesures per assegurar el respecte i la inclusió de l'alumnat transgènere, incloent-hi l'adaptació del nom, l'ús d'espais adequats i l'atenció a possibles situacions de discriminació.

Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme escolar

Ofereix eines per prevenir i gestionar l'absentisme escolar, amb una atenció especial a les causes familiars, socials o acadèmiques, i facilita la reincorporació de l'alumnat en coordinació amb els serveis externs.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

3. Normativa

El bon funcionament d'un centre educatiu es fonamenta en el **respecte mutu, la responsabilitat compartida i la promoció de valors cívics i socials** que permetin un clima de convivència positiu. A la nostra escola, la normativa de convivència té com a objectiu **garantir un entorn segur, inclusiu i harmònic**, en el qual l'alumnat pugui desenvolupar-se personalment i acadèmicament amb plenitud.

Les normes de convivència del centre es basen en els següents **principis fonamentals**:
Respecte i dignitat → Totes les persones de la comunitat educativa tenen dret a ser tractades amb consideració.
Cooperació i participació → Es fomenta la col·laboració entre alumnat, famílies i professorat per construir una comunitat cohesionada.
Resolució pacífica de conflictes → Es prioritza el diàleg, la mediació i les pràctiques restauratives davant de situacions de desacord.
Inclusió i igualtat d'oportunitats → Es vetlla perquè cap persona sigui discriminada per raó de gènere, origen, creences, diversitat funcional o qualsevol altra condició personal o social.

Àmbits d'aplicació de la normativa

Les normes de convivència s'apliquen en **tots els espais i moments de la vida escolar**, i es concreten en tres àmbits principals:

Àmbit acadèmic → Regula el comportament a les aules, la relació amb el professorat i el compliment de les normes d'estudi i treball escolar.
Àmbit social i comunitari → Fomenta la convivència positiva en espais compartits com el pati, el menjador, els passadissos i altres zones comunes del centre.
Àmbit de responsabilitat personal i col·lectiva → Inclou l'ús correcte de les instal·lacions, el respecte a les normes establertes pel centre i el compromís amb els valors de convivència.

El compliment d'aquesta normativa és responsabilitat de **tota la comunitat educativa**, incloent-hi alumnat, professorat, famílies i personal del centre

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

4. Annex

Glossari:

El següent glossari recull els termes clau que s'utilitzen al llarg del Projecte de Convivència. Aquest apartat té l'objectiu de facilitar la comprensió dels conceptes, garantir un ús coherent del llenguatge i proporcionar una referència clara per a tots els membres de la comunitat educativa. Els termes inclosos abracen aspectes relacionats amb la convivència escolar, la gestió de conflictes, els valors educatius i les pràctiques metodològiques que donen forma al projecte.

Abandonament escolar: L'abandonament escolar és el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria. Absentisme L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, de l'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Acollida: L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i d'actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per guiar la incorporació òptima de tots els nous membres de la comunitat educativa en la vida i la cultura quotidiana, per tal de facilitar la reincorporació al centre després de processos d'absència. **Acord:** L'acord és la declaració escrita o verbal per la qual dues o més parts manifesten la seva conformitat a l'hora d'assumir unes obligacions i uns drets amb un resultat convenient a cadascú.

Aprendre a pensar: Aprendre a pensar resumeix la intenció última del programa Filosofia a l'escola del professor Mathew Lipman, enfocat a despertar les habilitats cognitives dels infants des dels primers anys de la vida escolar a partir de reflexions filosòfiques adaptades a cada edat. Entre nosaltres s'acostuma a presentar sintèticament com a Filosofia 3-18.

Aprenentatge en xarxa: L'aprenentatge en xarxa és un procés de creació de coneixement col·lectiu, interprofessional, que es du a terme a partir d'un projecte compartit amb l'objectiu de crear un valor superior a la suma de les parts participants.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Aprenentatge servei: L'aprenentatge servei (APS) és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat en el qual els participants es formen tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo.

Arbitratge: L'arbitratge és la decisió, sobre una qüestió o un conflicte, presa per una o diverses persones que no són jutges ordinaris ni actuen com a òrgans normals del poder judicial.

Assertivitat: L'assertivitat és la capacitat personal d'expressar els sentiments, les emocions o els pensaments propis de manera lliure i amb seguretat, sense negar els drets dels altres i sense que els altres vegin en aquestes expressions conductes agressives o manipuladores.

Assetjament escolar: També conegut com a *bullying*, és el fenomen social que es dona en un grup i que implica un tipus de maltractament sostingut en el temps que es caracteritza per una persecució física, verbal o social, sempre psicològica, que s'origina en entorns educatius on un o més infants o joves exerceixen abús de poder sobre d'altres.

Aula d'acollida: L'aula d'acollida és un recurs, una estratègia organitzativa i metodològica per atendre l'alumnat nouvingut quan arriba al sistema educatiu a Catalunya. Té una doble finalitat: en primer lloc, que l'alumne o alumna se senti ben atès i valorat en els aspectes emocionals i, en segon lloc, que disposi de les eines bàsiques per iniciar, al més aviat possible i en les millors condicions, el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.

Cercles restauratius: El cercle és la metodologia per excel·lència que ofereix l'enfocament restauratiu. Els cercles proactius faciliten el coneixement mutu, creen connexions, horitzontalitzen les relacions, donen veu a tothom, promouen l'escolta, el respecte a la diferència i la corresponsabilització, empoderen el grup per a la mateixa gestió relacional, milloren la confiança, la seguretat i el sentiment de pertinença.

Cinc pensaments cognitius: Els cinc pensaments cognitius són les habilitats intel·lectives que els professors G. Spivack i M.B. Shure han identificat com a necessàries per poder solucionar

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

problemes interpersonals. Són els següents: el pensament causal o capacitat per determinar i formular el problema; el pensament alternatiu o capacitat de generar el nombre més gran possible de solucions; el pensament conseqüencial o capacitat de preveure les conseqüències de les accions i paraules, pròpies i alienes; el pensament de perspectiva o capacitat de posar-se en el lloc de l'altre i el pensament mitjans-fi o capacitat de precisar els nostres objectius i saber seleccionar els millors.

Clima de convivència: El clima de convivència és el conjunt de característiques psicosocials d'un centre educatiu, determinat per tots aquells factors estructurals, personals i funcionals de la institució que, integrats en un procés dinàmic, confereixen un estil peculiar a la institució i que condicionen la tasca educativa. El clima de convivència es valora per la qualitat de les relacions personals i els sentiments d'acceptació o rebuig.

Coeducació: La coeducació té com a objectiu promoure una educació que potencia la igualtat real d'oportunitats i l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de sexe, així com integrar de forma explícita i amb continguts d'aprenentatge la perspectiva de gènere.

Comissió de convivència: La comissió de convivència ha de ser l'element motor en tot allò que faci referència a l'impuls de mesures proactives, la resolució de conflictes i l'organització i gestió de recursos per a la millora de la convivència al centre educatiu.

Competència social: La competència social és la capacitat per relacionar-se amb els altres. Es tracta d'un conjunt d'habilitats cognitives i emocionals que possibiliten el desenvolupament personal i la vida en societat.

Comunicació: Entenem per comunicació, en general, el fet de transmetre informació d'un punt a un altre. En particular definim la comunicació humana com el procés mitjançant el qual unes persones es posen en contacte amb unes altres per expressar saber, un estat d'ànim, un desig, una opinió. La comunicació produeix –o aspira a produir- un intercanvi, una anada i tornada, una mena d'espiral que aporta més informació i més coneixement i estimula noves comunicacions.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Comunicació No Violenta: (CNV) La Comunicació No Violenta és essencialment empatia, una qualitat valuosa i profundament humana que tots i totes podem desenvolupar. Per poder comunicar-nos de manera no violenta i empàtica, cal, en primer lloc, fer-nos conscients dels patrons comunicatius apresos més violents i foragitar-los i, en segon lloc, aprendre a comunicar-nos des del no judici, expressar emocions i necessitats i cercar estratègies per donar resposta a aquestes necessitats.

Conciliació: La conciliació és un procés de negociació entre dues parts, amb la participació d'una tercera de neutral, orientada a l'acceptació d'una solució favorable a les dues parts. Es diferencia de la mediació pel paper menys actiu que hi juga la part neutral.

Conflicte: El conflicte és aquella situació de divergència en què hi ha una contraposició d'interessos o necessitats entre dues o més persones o grups. Reconeixem el conflicte com un procés que s'origina amb la contraposició de necessitats i acaba en el moment en què s'ha transformat de manera que les parts ja no el reconeixen com a tal. El conflicte és un element inherent a les relacions humanes i esdevé una oportunitat d'aprenentatge.

Conflictes greus: Els conflictes greus són aquelles situacions de violència verbal o física que perjudiquen notablement la convivència en el centre perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa en els membres de la comunitat educativa. D'acord amb l'article 25 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, les faltes greument perjudicials per a la convivència en l'article 37.1 de la Llei d'educació es corregeixen mitjançant una sanció de les previstes a l'article 37.3 de la Llei esmentada.

Conflictes lleus: Els conflictes lleus són el conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre, totes aquelles interaccions que malgrat no estar tipificades en el conjunt de Normes d'organització i funcionament de centre, són font de malestar o dificulten el dia a dia. Es tracta, majoritàriament, de situacions de conflicte interpersonal que, amb la formació i les eines adients, els nois i noies poden solucionar per si mateixos.

Consells d'infants i de joves: El Consell d'infants i de joves és una iniciativa municipal per debatre i fer propostes relacionades amb la vida i les necessitats d'aquest col·lectiu en el marc

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

del poble o la ciutat. L'experiència té com a finalitat posar en pràctica l'exercici de la ciutadania i preparar els infants i els joves per a la participació democràtica.

Convivència: Entenem la convivència en el sentit etimològic de "viure junts" des de la veritable integració i inclusió social, més enllà de la simple coexistència. Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la mateixa identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat (de la introducció, p. 5).

Convivència positiva Aquella que es construeix dia a dia promovent i facilitant, en el si de qualsevol comunitat, relacions (amb un mateix/a, amb els altres i amb l'entorn) fonamentades en la cura mútua, els respecte als drets humans i la dignitat humana, i, fomentant, per tant, la pau positiva (de "El desplegament de l'enfocament restauratiu global a l'àmbit educatiu de Catalunya: la concreció d'un model propi", basat en el Decret de convivència de La Rioja, 2022).

Cooperació: La cooperació és una acció en què diverses parts decideixen actuar de manera conjunta i buscar solucions comunes que permetin el benefici mutu. En situacions de conflicte, suposa una actitud de preocupació pels interessos de les altres parts sense oblidar-se dels propis.

Creixement moral: El creixement moral recull l'enfocament evolutiu dels pedagogs Jean Piaget i Lawrence Kohlberg sobre la consciència moral en les persones. Distingeixen sis estadis de raonament moral: heteronomia, egoisme mutu (individualisme), expectatives interpersonals, sistema social i consciència (responsabilitat i compromís), tothom té dret (contracte social) i tots som iguals (principis ètics universals).

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Cultura de mediació: La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes i es converteixi en part de la solució. Promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat.

Currículum: El currículum és la concreció de les línies generals d'un procés educatiu que pren en consideració els destinataris, els objectius cognitius, els continguts culturals, l'organització de les activitats educatives, els mètodes d'aprenentatge i les tècniques d'avaluació. A l'hora de reflexionar sobre el currículum, cal parar esment no tant en allò que s'ensenya, com a com s'ensenya i com s'aprèn, com transcorre el dia a dia al centre i quins elements organitzatius són els que realment estan assumits, les disfuncions que es creen, els buits i els valors de convivència que realment imperen en el context. Convé, doncs, diferenciar entre el currículum explícit i el currículum ocult.

Disputa: La disputa és una controvèrsia verbal que pot donar origen a situacions de conflicte. Seria un primer estadi d'una situació conflictiva per bé que no totes les disputes acaben derivant en conflictes.

Educació emocional: L'educació emocional fomenta la capacitat de comunicar-nos, és a dir, de crear símbols i llenguatges que serveixin per establir relacions harmòniques amb un mateix i els altres, i també per establir les relacions amb l'entorn. L'Informe Delors (UNESCO 1998) afirma que l'educació emocional és un complement indispensable en el desenvolupament cognitiu i una eina fonamental de prevenció, ja que molts problemes tenen el seu origen en l'àmbit emocional.

Educació intercultural: L'educació intercultural és la resposta pedagògica a l'exigència de preparar la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat multicultural i democràtica. És l'acceptació de tot l'alumnat, no només des del punt de vista cultural, per tal d'assolir una societat més igualitària i justa fent front a les desigualtats que impedeixen l'èxit educatiu. Proposa relacionar-se amb altres cultures, fugint de prejudicis etnocèntrics i des d'una perspectiva d'igualtat.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Educació per a la participació: La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a afavorir la convivència i a millorar l'entorn. Educació per la pau L'educació per a la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones. L'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint-la. Educar en la gestió positiva dels conflictes Educar en la gestió positiva del conflicte és proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant-ne els factors violents.

El valor de l'esforç: L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Elements formals: Els elements formals són la conseqüència personal de l'organigrama de funcions i responsabilitats institucionals.

Elements no formals: Els elements no formals són el teixit relacional que es forja en espais i moments no reglats, a més dels vincles personals que es creen entre les persones en converses de passadís, estones de dinar, celebracions, contactes i coneixences fora del marc laboral entre docents, alumnat, famílies, etc.

Emocions i necessitats: Per al desenvolupament de la competència social de l'alumnat i una gestió positiva dels conflictes cal connectar amb les emocions i identificar les necessitats. Una necessitat és allò de què hom no pot passar-se, no pot prescindir. Les necessitats no tenen a veure només amb la subsistència física, també tenen a veure amb el benestar i el desenvolupament general de la persona en termes de protecció, afecte, comprensió,

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

participació, oci, identitat i llibertat. Segons Marshall Rosenberg, tots els judicis, les crítiques i les interpretacions que fem dels altres són expressions de les nostres necessitats.

Enfocament restauratiu: Marc per a la gestió de les relacions que es fonamenta en els valors i principis de la justícia restaurativa i la cultura de pau (el respecte, la inclusió, la participació, l'honestedat i la pau positiva), que aporta processos específics per a la superació de models de gestió relacional fonamentats en el domini-submissió i el control. Es desenvolupa a diverses escales i impacta en la cultura de l'organització (model, valors i normes) que l'acull, i promou la cura relacional, la superació de totes les violències (culturals, estructurals i directes), la reparació i la cultura de pau. L'enfocament restauratiu a l'escola ofereix un marc relacional que es fonamenta en els valors del respecte, la inclusió, la participació, la no-violència, l'honestedat, la diferència, la col·laboració, la responsabilització i la reparació, i s'orienta cap a les necessitats. Es fonamenta en cinc principis bàsics: 1. Tothom té una perspectiva única i valuosa. 2. Els nostres pensaments i sentiments influeixen en els nostres comportaments. 3. Les nostres accions provoquen un efecte dominó, ens afecten a nosaltres i a les persones del nostre voltant. 4. Tenim necessitats que ens connecten amb persones i propòsits. 5. Les persones més ben situades per trobar solucions als problemes són les persones afectades.

Escola restaurativa: Una escola restaurativa és una escola amable, capaç de generar relacions positives i saludables on tothom té la possibilitat d'expressar i compartir sentiments, emocions i necessitats, per tant, una escola restaurativa és una escola que escolta, aquella que ens permet transitar pels 5 principis que planteja el model restauratiu de B. Hopkins i les preguntes restauratives.

Habilitats cognitives: Vegeu Cinc pensaments cognitius.

Habilitats socials: Les habilitats socials són aquelles conductes, verbals i no verbals, que faciliten la relació interpersonal. Requereixen unes capacitats cognitives i una maduresa moral corresponent a l'edat de cadascú. Entre les conductes hàbils de comunicació interpersonal podem esmentar: saber escoltar, saber demanar un favor, saber elogiar, saber

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

disculpar-se, saber dir "no", saber presentar una queixa i saber rebre-la, saber mostrar un desacord, saber negociar, saber expressar els sentiments propis, saber fer front a la por, al ridícul, al fracàs...

Inclusió: L'educació inclusiva és la que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats i l'oportunitat de créixer conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

Integració: La integració és el procés d'adaptació social i cultural que comporta un ajustament mutu dels diversos grups i individus que formen una societat. Intel·ligències intrapersonal i interpersonal La intel·ligència intrapersonal és la capacitat d'entendre's un mateix, de controlar-se i motivar-se; mentre que la intel·ligència interpersonal és la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre i saber tractar-lo.

Lideratge: El lideratge és un dels elements clau en la gestió del centre. Com més clars siguin els canals de participació i de decisió, més efectiu és tot l'engranatge. En l'àmbit de la convivència, les organitzacions verticals solen ser menys riques que les horitzontals, on el repartiment de responsabilitats i la capacitat de decisió s'estén als diferents membres. A l'hora de tirar endavant projectes és important tenir en compte el lideratge personal, és a dir, l'ascendència sobre els altres.

Mediació: La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts.

Mediació escolar: La mediació escolar és un procediment per a la gestió i la resolució dels conflictes que es puguin produir en el marc educatiu, per mitjà del qual es dona suport a les parts en conflicte perquè puguin arribar per si mateixes a un acord satisfactori. La mediació està regulada pel Títol 3, de la mediació escolar com a procés educatiu de gestió de conflictes, del DECRET 279/2006, de 4 de juliol, de drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, l'article 32, sobre Mediació, de la LLEI 12/2009, del 10 de juliol, d'educació i els articles 19, sobre Normes

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

d'organització i funcionament del centre, i 23, sobre Mesures de promoció de la convivència, del DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Negociació Model de gestió conjunta d'un conflicte que cerca una solució consensuada entre les parts implicades, de manera que ambdues en surten beneficiades encara que han de cedir en algun aspecte. Tan sols les dues parts involucrades en el conflicte participen en el procés de negociació.

No-escolarització: S'entén el fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense una causa que ho justifiqui.

Norma: La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i deures de tothom. Els centres educatius han d'incloure en les Normes d'organització i funcionament de centre unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

Organització que aprèn: Una organització aprèn quan té institucionalitzats processos mitjançant els quals pot construir significats i coneixements, els difon i els comparteix per prendre decisions.

Pacificació: La pacificació és el procés dirigit a la reducció de tensions, amb la finalitat de promoure una situació de serenitat, que permeti a les parts resoldre els conflictes per si mateixes.

Participació: La participació és un dret i un deure de totes les persones en les societats democràtiques. Participar, en l'àmbit educatiu, vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu.

Pau positiva: Concepte ampli i ambiciós que va més enllà de la simple definició de la pau com a absència de guerra (Escola de Cultura de Pau). Fa referència a la creació de situacions socialment justes que permetin la satisfacció de les necessitats bàsiques. La pau positiva està relacionada amb el desenvolupament de les capacitats humanes.

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

Plans educatius d'entorn: Els Plans educatius d'entorn són una iniciativa oberta de cooperació educativa que vol donar una resposta integral i comunitària a les necessitats dels infants i dels joves coordinant l'acció educativa més enllà de l'àmbit escolar. Hi participen l'ajuntament, les delegacions de l'administració central, el teixit associatiu local i els centres docents.

Provenció del conflicte: Provenir vol dir proveir a les persones i als grups les aptituds necessàries per a afrontar un conflicte. La provenció es diferencia de la prevenció de conflictes en el fet que el seu objectiu no és evitar el conflicte sinó aprendre com afrontar-lo. La provenció s'ha de treballar de forma gradual, des dels aspectes més superficials als més profunds d'un mateix i de la relació amb les altres persones (Escola de Cultura de Pau).

Protocol Generalitat de Catalunya: El protocol és un conjunt d'actuacions i pautes que cal desenvolupar de manera ordenada i fixa en situacions especialment complexes per evitar qualsevol mena d'improvisació. Sovint implica la intervenció de diferents especialitats i administracions.

Reconciliació: La reconciliació consisteix a superar diferències passades per tal de construir alternatives conjuntes de futur.

Reconeixement: El reconeixement és la capacitat que té cada part implicada en un conflicte de veure les necessitats i els interessos dels altres com si fossin propis.

Resolució de conflictes: La resolució de conflictes és la primera denominació que reben els estudis sobre conflictes.

Respecte: El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar...

Responsabilitat: Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels mateixos actes. En l'àmbit escolar, es tractaria, ja

Escola Anna Mogas
CarrerCorró, 325
08401 Granollers
Tel.: 93 849 02 44

que d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el seu procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Seguretat: La declaració internacional aprovada per l'Assemblea General de l'ONU del 1948 reconeix la seguretat com un dels drets fonamentals irrenunciables de tota persona com el dret a la vida, a la llibertat, a la lliure associació i a la resistència contra l'opressió.

Sentiment: El sentiment és l'actitud mental relacionada amb la sensació o amb l'emoció. Els sentiments són aspectes bàsics de la vida de les persones i que condicionen bona part de la nostra conducta.

Símbols identitaris: Els símbols identitaris són aquells elements, en les formes de vestir o en els complements corporals, que contribueixen a conformar identitats. Es tracta de símbols que fan visibles creences, idees, valors, fets, projectes, il·lusions i emocions i que faciliten que les persones es vinculin a un col·lectiu determinat.

Transformació del conflicte: És la terminologia actual que s'utilitza en els estudis del conflicte. El concepte de transformació s'associa als aspectes més positius del conflicte i s'orienta a la possibilitat de crear noves alternatives perquè es converteixi en situacions d'aprenentatge.

Violència: Vulneració dels drets humans a través de l'ús de la força o del poder. Segons l'Escola de Cultura de Pau, actitud o comportament que constitueix una violació o la privació a l'ésser humà d'alguna cosa que li és essencial com a persona (integritat física, psíquica o moral, drets, llibertats…).